

Beszámoló a Magyar Táncművészeti Egyetem NKFIH-kutatócsoportja harmadik kutatási évének eredményeiről (2017–2018)

A kutatócsoport tagjai *A magyar színpadi táncművészet történetének forrásai 2.* című, K 115676 nyilvántartási számú, öt éves futamidejű (2015–2020) kutatási pályázat keretében 2017. szeptember 1. és 2018. augusztus 31. között az alábbi feladatokat végezték el:

I. A kutatócsoport tagjai által elvégzett feladatok

Bolvári-Takács Gábor vezető kutató (témája: A színpadi táncművész-képzés magyarországi intézményesülése a 20. század második felében) harmadik éves vállalása a munkaterv szerint a táncos képzés központi államigazgatási irányítási forrásainak feldolgozása volt. Publikálásra készített elő több dokumentumot az ÁBI néptánc tagozatának alapítási előzményeiről, valamint a Magyar Állami Népi Együttes létrehozásának politikai körülményeiről. Folytatta az Állami Balett Intézet levéltári iratanyagának feldolgozását, amelynek keretében a testületi ülések anyagainak feldolgozásában eljutott 1983-ig. A kutatás egyik eredménye a 2017. novemberi konferencia előadás. Emellett az intézmény 2017. évi egyetemmé alakulásával összefüggésben több szakfolyóiratban publikált jogtörténeti, illetve neveléstörténeti megközelítésű elemzéseket az utóbbi másfél évtized fejlődéséről. Részt vett és előadott számos konferencián, szerkesztője volt két könyvnek és több szakmai publikációja megjelent.

Kovács Ilona kutató az eredetileg két évre szóló vállalását meghosszabbítva tovább dolgozott a pályázat keretében. Kutatási témája a zene- és táncoktatás összefüggéseinek vizsgálata az Állami Balett Intézet oktatásában, valamint Dohnányi Ernő művészete, különös tekintettel kompozíciói és a táncművészet kapcsolatára. Folytatta az ÁBI-ban folyó zeneoktatással kapcsolatos irattári anyagok gyűjtését. Publikációi jelentek meg mindkét kutatási témában, több konferencián vett részt hallgatóként és előadóként, több kéziratot előkészített kiadásra, így pl. a Roboz Ágnessel és Mák Magdával készített interjúkat.

Macher Szilárd kutató a kutatás harmadik évében kapcsolódott be a kutatócsoport munkájába. Vállalása a táncoktatás pedagógiai és szakmódszertani összefüggései hazai és nemzetközi vonatkozásainak kutatása. Ennek keretében konferencia előadást tartott, illetve előkészült a 2018 decemberében rendezendő Nádasi Ferenc emlékkonferenciára (Nádasi Ferenc metódusának kutatása az MTE archívuma és személyes beszélgetések alapján). A Táncművészet c. folyóiratban több szakmai cikket publikált.

Fuchs Lívia senior kutató az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet Táncarchívuma egyes leltározatlan és feltáratlan hagyatékaiknak feldolgozását végzi. Harmadik éves vállalása a munkaterv szerint Imre Zoltán, Nádasi Ferenc és Nádasi Marcella hagyatékaiknak feldolgozása volt. Így megtörtént a 43. és 60. nyilvántartási számú hagyatékok (Nádasi Ferenc és Nádasi Marcella, valamint Imre Zoltán) előrendezése, feltárása, hagyatéki leltár készítése. Kapcsolatfelvétel történt a jogörökös Nádasi Myrtillel további fellelhető dokumentumok ügyében. Az elkészült részletes, analitikus hagyatéki leltárok a Táncarchívumban (kéziratként, de nyomtatott formában) a kutatók rendelkezésére állnak. A megjelent publikációk mellett sajtó alá rendezte a következő forráskötet számára a korábbi években az olasz Cini Alapítványtól megkapott Milloss-levelezést, valamint az OSZMI Milloss Aurél gyűjtemény hagyatéki leltárát. Ugyancsak közlésre készítette elő a Táncstudományi Közleményekben az OSZMI előző évben feldolgozott Szentpál Olga gyűjteménye hagyatéki leltárát.

Gara Márk senior kutató harmadik éves vállalása a munkaterv szerint az Oláh Gusztávra vonatkozó adatok feltárása az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltárában, valamint az Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézetben volt. Ennek keretében megtörtént Alpár Ágnes által 1975-ben készített Oláh Gusztáv-repertóriumának felülvizsgálata és kiegészítése az 1923–1946 közötti időszak vonatkozásában. Átnézte az ÁBTL vonatkozó iratanyagát, oral history interjút készített Szinetár Miklóssal és Orosz Adéllal. Az MTA Kézirattárában Zsindelyné Tüdős Klára könyv-kéziratának

átnézését végezte el. Emellett folytatta doktori tanulmányait a Színház- és Filmművészeti Egyetemen, több konferencián előadott és publikált.

Péter Petra kutató az eredetileg két évre szóló vállalását meghosszabbítva tovább dolgozott a pályázat keretében. Vállalása a munkaterv szerint a nyolcvanas években újjáéledő moderntánc irányzatok vonatkozásainak kutatása volt. Ennek keretében a Budapest Tánciskola Archivumából a magyarországi kortárstánc képzés korai intézményesülési folyamatának jogi és szakmai dokumentumait válogatta ki és készítette elő forrásközlésre. A Kreatív Mozgás Stúdió (1983–), a Budapest Tánciskola (1990–) és a Budapest Táncművészeti Szakközépiskola (1998–) alapításának hivatalos iratai, valamint nyilvános és belső használatra szánt szakmai programjai az intézményesülési folyamat folytonosságát mutatják. A kutatócsoport készülő III. forráskötetébe az alábbi dokumentumokat rendezte sajtó alá: Mátyus Aliz: Vállalkozás. Beszélgetés Angelus Ivánnal, a Kreatív Mozgás Stúdió vezetőjével, 1987. augusztus; A Kreatív Mozgás Stúdió megalakulásának dokumentumai, 1980–1985; A Budapest Tánciskola alapításának dokumentumai, 1990–1992; Angelus Iván: Útmutató a Budapest Tánciskola használatához. Kiegészítésre szoruló vázlatos vitaanyag, 1995. május 13.; Angelus Iván visszaemlékezései a magyarországi kortárstánc oktatás intézményesülési folyamatára az 1980-as és 1990-es években. Péter Petra interjúja, 2016. augusztus. Az év során volt konferencia előadása.

Major Rita szenior kutató (témája: A magyar színpadi tánc történet forrásai a korabeli tudósítások, kritikák, esztétikai jellegű viták, értekezések tükrében) harmadik éves vállalása a munkaterv szerint az erdélyi magyar sajtó táncos cikkeinek kutatása volt. Ezt segítette elő kolozsvári szakmai tanulmányútja a Babes-Bolyai Tudományegyetemen. A készülő III. forráskötet számára Magyar sajtóforrások tánccal kapcsolatos cikkei a 18. századból címmel válogatást állított össze. Részt vett egy tudományos konferencia és egy tanszéki műhelykonferencia szervezésében, publikációk sajtó alá rendezésében, továbbá részt vett és előadott hazai és külföldi konferenciákon. A Magyar Táncművészek Szövetsége felkérésére tanulmányt írt a hetven éve alakult első Táncszövetségről.

Tóvay Nagy Péter (Nagy Péter Miklós) szenior kutató (témája: A színpadi táncművészet és a hazai egyházi kultúra: a táncról folyó morális vita) harmadik éves vállalása a munkaterv szerint tanulmány elkészítése volt a tánc morális megítélésének története témakörben. Számos tánc történeti forrás sajtó alá rendezését és publikálását végezte el a Tánc tudományi Közleményekben. Szerkesztette a készülő III. forráskötetet, amelybe Szentpéteri István Tánc pestise (1697) c. munkáját előkészítette kiadásra és Szentpéteri táncbíráló prédikációjáról tanulmányt írt. Kutatott a Veszprémi Főegyházmegyei Levéltárban. Válogatást készített Kortvélyes Gézának a Bartók Rádió Új zenei újságban elhangzott tánc kritikáiból. Közreműködött más kiadványok szerkesztésében és konferencia előadásokat tartott.

A kutatók közös munkái:

Tóvay Nagy Péter főszerkesztői, Bolvári-Takács Gábor és Major Rita lektori és szerkesztői közreműködésével folyamatosan megjelent a *Tánc tudományi Közlemények* c. szakfolyóirat (2016/1., 2016/2. és 2017/1. számok).

Bolvári-Takács Gábor, Macher Szilárd és Major Rita által összeállított kiállítási tablóból készült el a *Lőrinc György életműve. Képek, dokumentumok* c. kötet.

II. A kutatócsoport tagjainak bel- és külföldi előadásai és szakmai programjai

2017. szeptember 28-án Bolvári-Takács Gábor részt vett és felszólalt a Kultúra és politika 1956–1989 című tudományos konferencián a Politikátörténeti Intézetben.

2017. szeptember 29-én került sor a Magyar Táncművészeti Egyetem Elméleti Tanszékének Edgar Degas (1834–1917) c. műhelykonferenciájára, Major Rita szervezésében és elnöklétével. A programban Gara Márk Amit Degas és kortársai képeiből tudhatunk a szcenikáról; Tóvay Nagy Péter A Salome-mítosz mintázatai a képzőművészetben; Major Rita Táncosnők színpadon és képen. A balerina-imázs alakváltozásai Degas korában címmel tartott előadást. Emellett további öt – közte három hallgatói – előadás hangzott el.

2017. november 9–11-én Major Rita részt vett Nápolyban a Danza e ballo a Napoli: un dialogo con l'Europa 1806–1861 c. tudományos konferencián, amelyről beszámolót publikált.

2017. november 17–18-án került sor a Táncművészet és intellektualitás. VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia a Magyar Táncművészeti Egyetemen c. rendezvényre, amelyen plenáris üléseken, szimpóziumokon és 12 szekcióban összesen több mint ötven előadás hangzott el. A

Tudományos Programbizottság tagja volt *Bolvári-Takács Gábor*, *Macher Szilárd* és *Major Rita*; a Szervező Bizottságnak *Bolvári-Takács Gábor* és *Major Rita*. A kutatócsoport tagjai közül plenáris ülésen elnöki feladatot látott el *Bolvári-Takács Gábor*, szekcióelnöki feladatot *Bolvári-Takács Gábor*, *Macher Szilárd* és *Tóvay Nagy Péter*. Szekció előadást tartott: *Bolvári-Takács Gábor*: Adatok az Állami Balett Intézet főiskolai rangra emelésének történetéhez; *Gara Márk*: A táncelőadás-rekonstrukció lehetőségei; *Kovács Ilona*: Zene és tánc Dohnányi Ernő-Galafrés Elsa A szent fáklya című tánclegendájában; *Macher Szilárd*: Értelmelem és érzelem - intellektualitás, tehetség, ösztönök (a színpadi) szerepformálásokban; *Major Rita*: A képzelet valósággá válása. Tánc és szöveg Théophile Gautier munkásságában; *Tóvay Nagy Péter*: Salome figurájának metamorfózisai: eszköz, áldozat vagy csábító? A konferencia keretében rendezett könyvbemutatókon közreműködött *Bolvári-Takács Gábor* (Táncos tanévek), valamint *Major Rita* és *Tóvay Nagy Péter* (A „Nyugat” és a tánc)

2017. november 18-án a kutatócsoport tagjai a Táncművészet és intellektualitás című VI.

Nemzetközi Tánc tudományi Konferencián nyilvános szimpózium keretében ismertették az első és második kutatási évben elért eredményeiket.

2018. január 26-án *Bolvári-Takács Gábor* volt a házigazdája az Eck Imre és a Pécsi Balett c. szakmai beszélgetésnek a Műcsarnokban, amelynek résztvevői Eck Júlia és Uhrík Dóra voltak.

2018. február 5-én *Gara Márk* Szcenikai megújulás az Operában 1910–30 között címmel előadást tartott a Színház- és Filmművészeti Egyetem műhelykonferenciáján.

2018. március 13–14-én *Major Rita* látogatás tett Kolozsvárott, a Babes-Bolyai Tudományegyetem Magyar Tanszékén, ahol az erdélyi magyar sajtó táncos cikkeinek kutatási lehetőségeit tekintette át.

2018. április 26-án *Bolvári-Takács Gábor* mutatta be Lőrinc Katalin A test mint szöveg c. könyvét az Országos Széchényi Könyvtárban.

2018. május 11-én *Gara Márk* Az Operaház balettjének megújulása a két világháború között személyi, műfaji és scenikai szempontok szerint címmel előadást tartott a Színház- és Filmművészeti Egyetem műhelykonferenciáján, az ÚNKP konferencia keretében.

2018. május 17–18-án *Major Rita* részt vett és előadást tartott a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Voyages et spiritualité dans les cultures classiques et néolatines címmel megrendezett nemzetközi konferenciáján, az ACRIL (Artes CRITica Linguistica) és a Francia Kapcsolat kutatócsoport szervezésében. A francia nyelven előadott előadás címe: J'étais aussi un compagnon errant... – L'impact spirituel des voyages sur l'œuvre de Maurice Béjart.

2018. július 5–8-án *Péter Petra* On subversive space strategies used by Hungarian contemporary dance creators in late socialism címmel előadást tartott a Contra: Dance & Conflict c. konferencián, a Máltai Egyetemen.

III. A kutatás keretében megjelent publikációk

A) önálló kiadványok

1. Bolvári-Takács Gábor – Lőrinc Katalin – Lőrinc László – Macher Szilárd – Major Rita (összeállította): *Lőrinc György életműve. Képek, dokumentumok*. Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2017. 64 o. ISBN 978-615-5852-01-5. A magyar táncművészet nagyjai 7. Sorozatszerkesztő: Bolvári-Takács Gábor. ISSN 1217-9159
2. Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *Táncművészet és intellektualitás. VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia a Magyar Táncművészeti Egyetemen 2017. november 17–18.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 260 o. ISBN 978-615-80297-9-7. Táncművészet és tudomány X. Sorozatszerkesztő: Bolvári-Takács Gábor. ISSN 2060-7091
3. Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia: Táncművészet és intellektualitás. 2017. november 17–18. Program és absztraktok / VI. International Conference on Dance Science: Dance Art and the Intellect. Programme and Abstracts. November 17–18., 2017.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 60 o. ISBN 978-615-80297-8-0.
4. Tóvay Nagy Péter (főszerk.): *Tánc tudományi Közlemények*, IX. évf. 2017. 2. szám, 102. o. ISSN 2060-7148

B) tanulmányok, cikkek

1. Bolvári-Takács Gábor: *A magyar színpadi táncművészet történetének forrásai 2. – Beszámoló a Magyar Táncművészeti Egyetemen működő NKFIH (OTKA) kutatócsoport első és második kutatási évéről (2015–2017)*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *Táncművészet és intellektualitás. VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia a Magyar Táncművészeti Egyetemen 2017. november 17–18.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 260 o. ISBN 978-615-80297-9-7. 248–255. o.
2. Bolvári-Takács Gábor: *A Magyar Táncművészeti Egyetem jogállásának alakulása a 21. században (1998–2017)* = Jogtudományi Közlöny, LXXIII. évf. 3. szám, 2018. március, 165–169. o.
3. Bolvári-Takács Gábor: *A Magyar Táncművészeti Főiskola képzési szerkezetének fejlődése (2006–2017)* = Tánc tudományi Közlemények, IX. évf. 2017. 2. szám, 19–24. o.
4. Bolvári-Takács Gábor: *A Magyar Táncművészeti Főiskola oktatási rendszerének fejlődése a bolognai rendszer bevezetésétől az egyetemmé alakulásig (2006–2017)* = Új Pedagógiai Szemle, 68. évf. 2018. 1–2. szám, 59–65. o.
5. Bolvári-Takács Gábor: *Adatok az Állami Balett Intézet főiskolai rangra emelésének történetéhez*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *Táncművészet és intellektualitás. VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia a Magyar Táncművészeti Egyetemen 2017. november 17–18.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 260 o. ISBN 978-615-80297-9-7. 56–60. o.
6. Bolvári-Takács Gábor: *Adatok az Állami Balett Intézet főiskolai rangra emelésének történetéhez / Data on the History of Reaching Academic Level at the State Ballet Institute*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia: Táncművészet és intellektualitás. 2017. november 17–18. Program és absztraktok / VI. International Conference on Dance Science: Dance Art and the Intellect. Programme and Abstracts. November 17–18., 2017.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 60 o. ISBN 978-615-80297-8-0. 15. o.
7. Bolvári-Takács Gábor: *Beszámoló a Magyar Táncművészeti Egyetem NKFIH-kutatócsoportja második kutatási évének eredményeiről* = Tánc tudományi Közlemények, IX. évf. 2017. 2. szám, 93–97. o.
8. Bolvári-Takács Gábor: *Magyar Táncművészeti Egyetem OTKA-kutatócsoport. A magyar színpadi táncművészet történetének forrásai – szimpózium / The Sources of the History of Hungarian Stage Dance – symposium*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia: Táncművészet és intellektualitás. 2017. november 17–18. Program és absztraktok / VI. International Conference on Dance Science: Dance Art and the Intellect. Programme and Abstracts. November 17–18., 2017.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 60 o. ISBN 978-615-80297-8-0. 57. o.
9. Bolvári-Takács Gábor: *Megnyitó beszéd a Magyar Táncművészeti Egyetem VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferenciáján*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *Táncművészet és intellektualitás. VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia a Magyar Táncművészeti Egyetemen 2017. november 17–18.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 260 o. ISBN 978-615-80297-9-7. 11–12. o.
10. Bolvári-Takács Gábor: *Tánc mögött az ember* = Táncművészet, XLVI. évf. 1. szám, 2018. tavasz, 41. o.
11. Fuchs Livia: *Hajszálereken át. Új tánc technikák beszivárgása a nyolcvanas évek Magyarországra* = Színház, 50. évf. 12. szám, 2017. december, 34–36. o.
12. Gara Márk: *A tánc előadás-rekonstrukció lehetőségei / Chances of a Dance performance Reconstruction*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia: Táncművészet és intellektualitás. 2017. november 17–18. Program és absztraktok / VI. International Conference on Dance Science: Dance Art and the Intellect. Programme and Abstracts. November 17–18., 2017.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 60 o. ISBN 978-615-80297-8-0. 19. o.
13. Gara Márk: *A tánc előadás-rekonstrukció lehetőségei*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *Táncművészet és intellektualitás. VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia a Magyar Táncművészeti Egyetemen 2017. november 17–18.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 260 o. ISBN 978-615-80297-9-7. 88–95. o.
14. Gara Márk: *Hans Van Manen 85* = Táncművészet, XLV. évf. 3. szám, 2017. ősz, 6–7. o.

15. Gara Márk: *Így ünnepel a Royal Ballet* = Táncművészet, XLV. évf. 3. szám, 2017. ősz, 14–15. o.
16. Gara Márk: *Jön-e velem nagyság shimmyt járni? Tanulmány az operett és a tánc szimbiózisáról* = Táncművészet, XLVI. évf. 1. szám, 2018. tavasz, 33–35. o.
17. Gara Márk: *Vashegyi Ernő: Bihari nótája, 1954* = <http://www.philther.hu/link/play/bihari-notaja/>
18. Kovács Ilona: „...a nyomorult zongorázást felcserélném tisztességesebb pályával” – Az első világháború hatása Dohnányi Ernő művészi pályájára. In: Kusz Veronika – Ránki András (szerk.): *Dohnányi-tanulmányok 2017*. MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Zenetudományi Intézet, Budapest, 2017. 59–72. o. http://real.mtak.hu/79263/2/Dohnanyi_2_korrektura.pdf
19. Kovács Ilona: *A Dohnányi- és a Kodály-évfordulók tiszteletére: Vissza a múltba – a Kodály-tanítvány Weiner László Dohnányi-kritikái 1934-ből* = *Zenekar*, 2017. 6. szám, 32–36. o. http://zene-kar.hu/wp-content/uploads/2017/12/zenekar6_web.pdf
20. Kovács Ilona: *Zene és tánc Dohnányi Ernő – Galafrés Elsa A szent fáklya című tánclegendájában / Music and Dance in the Holy Torch Dance Legend by Ernst von Dohnányi – Elsa Galafrés*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *VI. Nemzetközi Táncstudományi Konferencia: Táncművészet és intellektualitás. 2017. november 17–18. Program és absztraktok / VI. International Conference on Dance Science: Dance Art and the Intellect. Programme and Abstracts. November 17–18., 2017*. Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 60 o. ISBN 978-615-80297-8-0. 27. o.
21. Kovács Ilona: *Zene és tánc szimbiózisa Dohnányi Ernő – Galafrés Elsa A szent fáklya című tánclegendájában*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *Táncművészet és intellektualitás. VI. Nemzetközi Táncstudományi Konferencia a Magyar Táncművészeti Egyetemen 2017. november 17–18*. Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 260 o. ISBN 978-615-80297-9-7. 133–147. o.
22. Macher Szilárd: *Eltáncolni az eltáncolhatatlant. A Glembay ház Zágrábban magyarokkal* = Táncművészet, XLVI. évf. 1. szám, 2018. tavasz, 14–15. o.
23. Macher Szilárd: *Értelem és érzelem – Intellektualitás, tehetség, ösztönök a művészé válásban és a művészlétben*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *Táncművészet és intellektualitás. VI. Nemzetközi Táncstudományi Konferencia a Magyar Táncművészeti Egyetemen 2017. november 17–18*. Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 260 o. ISBN 978-615-80297-9-7. 200–209. o.
24. Macher Szilárd: *Értelem és érzelem – intellektualitás, tehetség, ösztönök (a színpadi szerepformálásokban / Sense and Sensibility – Role of the Intellect, Talent and Instincts in the process of Playing Roles*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *VI. Nemzetközi Táncstudományi Konferencia: Táncművészet és intellektualitás. 2017. november 17–18. Program és absztraktok / VI. International Conference on Dance Science: Dance Art and the Intellect. Programme and Abstracts. November 17–18., 2017*. Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 60 o. ISBN 978-615-80297-8-0. 37. o.
25. Macher Szilárd: *Gyémántok és kavicsok* = Táncművészet, XLVI. évf. 2. szám, 2018. nyár, 18–20. o.
26. Macher Szilárd: *Harlem retro* = Táncművészet, XLV. évf. 4. szám, 2017. tél, 12–13. o.
27. Macher Szilárd: *Szuperhősök Amerikából* = Táncművészet, XLVI. évf. 1. szám, 2018. tavasz, 12–13. o.
28. Major Rita: *A képzelet valósággá válása. Tánc és szöveg Théophile Gautier munkásságában / Imagination Becomes Reality. Dance and Text in Théophile Gautier's Oeuvre*. In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *VI. Nemzetközi Táncstudományi Konferencia: Táncművészet és intellektualitás. 2017. november 17–18. Program és absztraktok / VI. International Conference on Dance Science: Dance Art and the Intellect. Programme and Abstracts. November 17–18., 2017*. Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 60 o. ISBN 978-615-80297-8-0. 38. o.
29. Major Rita: *Táncörténeti konferencia Nápolyban 2017. november 9–11. Úti beszámoló* = *Táncstudományi Közlemények*, IX. évf. 2017. 2. szám, 98–101. o.
30. Péter Petra: *On subversive space strategies used by Hungarian contemporary dance creators in late socialism*. University of Malta, Valletta Campus, 2018. = https://www.academia.edu/37235221/On_subversive_space_strategies_used_by_Hungarian_contemporary_dance_creators_in_late_socialism

31. Tóvay Nagy Péter: *A Salome figurájának metamorfózisai: eszköz, áldozat vagy csábító? / The Metamorphoses of Salome's Figure: an Instrument, a Victim or a Seducer?* In: Bolvári-Takács Gábor – Németh András – Perger Gábor (szerk.): *VI. Nemzetközi Tánc tudományi Konferencia: Táncművészet és intellektualitás. 2017. november 17–18. Program és absztraktok / VI. International Conference on Dance Science: Dance Art and the Intellect. Programme and Abstracts. November 17–18., 2017.* Magyar Táncművészeti Egyetem, Budapest, 2018. 60 o. ISBN 978-615-80297-8-0. 48. o.
32. Tóvay Nagy Péter (sajtó alá rendezte): *Alessandro Arcangeli: Dávid vagy Salome? Az európai táncról folyó vita a kora újkorban.* Fordította: Bozsódi Borbála. = *Tánc tudományi Közlemények*, IX. évf. 2017. 2. szám, 68–80. o.
33. Tóvay Nagy Péter (sajtó alá rendezte): *David Vaughan: Frederick Ashton és balettjei* (11. fejezet). Fordította: Benyó Hedvig. = *Tánc tudományi Közlemények*, IX. évf. 2017. 2. szám, 25–33. o.
34. Tóvay Nagy Péter (sajtó alá rendezte): *Jean Boiseul: Értekezés a táncok ellen (1606)* (I–II. fejezet). Fordította: T. Ládonyi Emese. = *Tánc tudományi Közlemények*, IX. évf. 2017. 2. szám, 4–13. o.
35. Tóvay Nagy Péter (sajtó alá rendezte): *Jean-Joseph Nyssen: A tánc (1882)* (5. fejezet). Fordította: Lupkovichs Adrienn. = *Tánc tudományi Közlemények*, IX. évf. 2017. 2. szám 14–18. o.

(összeállította: Bolvári-Takács Gábor)